

"8D01701 – Kazak Dili ve Edebiyatı" eğitim programı kapsamında Doktora (PhD) derecesini almak için Karlygash Abildaeva'nın hazırladığı "Yükseköğretim Kurumlarında İngilizceden Çevrilmiş Edebi nesrin (proza) Öğretiminin Etkili Yöntemleri" başlıklı tez çalışmasına yabancı ikinci danışman Prof.Dr.Gülin Öğüt Eker'in

GÖRÜŞÜ

İngiliz ve Amerikan yazarlarının eserlerinin yanı sıra, Batı Avrupa'nın klasik edebi eserlerinin çoğu dünya çapında genellikle İngilizce olarak yayımlandığı bilinir. Bu eserler arasından Kazakçaya çevrilmiş eserleri seçerek, "Kazak Dili ve Edebiyatı" bölümü öğrencilerine öğretmenin etkili yollarını araştırmayı ana hedef olarak belirleyen bu doktora çalışmasının konusu, güncelliği ile dikkat çekmektedir.

Bu konuyla ilgili çalışmaların çok az olmasına rağmen, belirlenen amaca ulaşmak için kullanılan kaynaklar sistemli bir şekilde ele alınmış ve detaylı olarak incelenmiştir.

Tezin giriş bölümünde, araştırma konusunun güncelliği, belirlenen amacı ve hedefleri, bilimsel yeniliği, teorik ve pratik önemi, savunulan ana tespitler açık bir şekilde sunulmuştur.

Çalışmasının bölümleri, birbirini tamamlayacak şekilde üç ana başlığa ayrılmış ve sistemli bir biçimde ele alınmıştır.

İlk bölümde, İngilizceden çevrilen edebi nesrin yükseköğretim kurumlarında öğretilmesinin bilimsel ve teorik temelleri ayrıntılı bir şekilde ele alınmıştır. İlk olarak, araştırma konusunun felsefi temellerine bakıldığında, edebi eserleri analiz etme yönteminin, eski çağlardan günümüze kadar filozofların kullandığı yöntemlere dayandığı, bu filozofların edebi metin inceleme yöntemleri hakkındaki farklı bakış açılarını da yer verilmiştir.

Özellikle, diyalog yöntemi ile öğretimi ön plana çıkaran Sokrat, Platon ve Aristoteles'in eserlerindeki temel ilkeleri ortaya koyabilmiştir. Estetik algılamada duyarlılığa öncelik veren F. Bacon, J. Locke, İ. Kant gibi filozofların temel bakış açıları da dikkate alınmıştır.

İngilizceden çevrilen edebi nesrin öğretiminin psikolojik-pedagojik temellerini incelemenin, öğrencilerin psikolojik özelliklerine, eğitimlerine ve edebi temel bilgilerinin gelişmesine etkisi dikkatlice incelenmiştir.

Çok sayıda psikoloğun, öğrencilerin edebi eserleri okuma, anlama, kavrama ve hafızada tutma becerilerinin farklı olduğuna dair görüşlerine dayanarak, özellikle günümüz gençlerinin kendileri için gerekli olan materyali ezberlemek yerine, bilgiyi cihazlarında saklama eğilimlerinin de doğru olduğu söylenebilir. Araştırmacının konuyu ele alışına bakıldığında konuyu metinden örnekler vererek temellendirmesi, konu hakkında bilimsel ve teorik bilgisinin yeterli olduğunu göstermektedir.

Sonraki bölümde, İngilizceye çevrilen edebi nesrin yükseköğretim kurumlarında öğretilmesinin bilimsel ve yöntemsel sistemine detaylı bir şekilde değinilmiştir. Seçmeli derste, İngilizceye çevrilen edebi nesrin öğretilmesinde kullanılabilecek etkili yöntemler sunulmuştur.

Öncelikle, İngilizceye çevrilen edebi nesrin elektronik öğretim araçlarıyla öğretilmesi konusunda sinema alanıyla ilişkilendirerek öğretmenin etkinliğini göstermektedir. Ayrıca, öğrencilere edebi nesir öğretimi sürecinde çalışma sayfaları, eleştirel düşünme teknolojisi ve diyalog temelli öğretim yöntemlerini kullanabilmenin etkinliğini daha derinlemesine ele alıp temellendirebilmiştir. İkili iletişim kurmanın en verimli yöntemi, problemleri sorular sormak, okunanları eleştirel bir bakış açısıyla analiz etmek için yapılan tartışmalar, münazara, canlı tartışmalar ve açık fikir alışverişi gibi organizasyon olanaklarının sistemli bir şekilde ele alındığı belirtilmiştir.

Son bölümde, alınan araştırma konusuna uygun olarak İngilizceye çevrilen edebi nesrin yükseköğretim kurumlarında öğretilmesiyle ilgili pedagojik deneyin teorik temellerine geniş bir şekilde değinilmiştir. İlk olarak, öğrencilere deneysel bir uygulama yapıp, onlarla görüşmeler

gerçekleştirerek, onların yabancı edebiyatına olan ilgilerini belirleyen ve buna uygun olarak seçmeli ders planını oluşturma en verimli yol olduğu ortaya konulmuştur. Belirlenen araştırma amacına ulaşmak için öğretim yöntemini sistematik bir şekilde tanımlayıp, seçilen pedagojik yöntem ve teknikleri ders sırasında etkili bir şekilde kullanabilmiştir. Gözlemlenen öğrencilerin eseri nasıl kavradığına sürekli olarak odaklanması, araştırmacının belirlediği amacına ulaşma konusundaki kararlılığını göstermektedir.

Tez çalışmasında belirgin bir araştırma ve net bir yöntem belirlenmiş, önemli bir konu ele alınmış ve bu konunun çözümüne yönelik amaç tam olarak yerine getirilmiştir. Araştırmacının çalışmasındaki bilimsel düşünce ve çıkarımlar önemlidir, çalışmanın bilimsel konuya dair kullanılan kavramları düzenli bir şekilde sunulmuş, içsel mantıksal bir bütünlük sağlanmış ve tamamlanmış bir çalışma olarak değerlendirilebilir.

Sonuç olarak, Karlıgaş Abildaeva'nın «8D01701-Kazak Dili ve Edebiyatı» eğitim programı çerçevesinde hazırladığı ve doktora (PhD) derecesi için sunduğu "Yükseköğretim Kurumlarında İngilizceden Çevrilmiş Edebi nesrin (proza) Öğretiminin Etkili Yöntemleri" konulu tez çalışması, araştırma gereksinimlerine uygun olup, belirlenen hedeflerine ulaşmış ve tamamlanmış bir çalışma olduğu için savunmaya uygun olduğu görüşündeyim.

Yabancı ikinci danışmanı:
Hacettepe Üniversitesi

Prof.Dr.Gülin ÖĞÜT EKER

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
Türk Halkbilimi Bölümü
Beştepe/ANKARA